

Ενότητα 9

Μια περιπέτεια για τον Ρωμαίο

εελ. 06 / άσκηση 1

συνηθισμένο, τραπεζαρία, οικογένεια, καθίσματα, πρεμιέρα, σχολείο, αποθήκη, ποντικόσπιτο, φωτογραφίες, αγαπημένο, μονάκριβος, κωμωδία, απομακρύνομαι, διηγούμαι, κακόκεφος, χαριτωμένος, λυπητερός, αστείο, νόστιμος, αγρόκτημα, μοναδικός

εελ. 06 / άσκηση 2

έχω στολίσει	έχω στολιστεί
έχεις στολίσει	έχεις στολιστεί
έχει στολίσει	έχει στολιστεί
έχουμε στολίσει	έχουμε στολιστεί
έχετε στολίσει	έχετε στολιστεί
έχουν στολίσει	έχουν στολιστεί

εελ. 07 / άσκηση 3

Ενεργητική φωνή

έχω ξεχάσει, έχουμε συναντήσει, έχεις δει, έχουμε μεταφέρει, έχεις κόψει

Παθητική φωνή

έχω επισκεφτεί, έχουν ντυθεί, έχετε δροσιστεί, έχω κοπεί, έχει πουληθεί

εελ. 07 / άσκηση 4

Ενεστώτας

Αόριστος

Παρακείμενος

παίζει	έπαιξε	έχει παίξει
φυτεύουμε	φυτέψαμε	έχουμε φυτέψει
ποτίζω	πότισα	έχω ποτίσει
ανησυχείτε	ανησυχήσατε	έχετε ανησυχήσει
αγοράζεις	αγόρασες	έχεις αγοράσει
γελούν	γέλασαν	έχουν γελάσει
δένει	έδεσε	έχει δέσει

Ενότητα 9

Μια περιπέτεια για τον Ρωμαίο ...συνέχεια.

εελ. 08 / άσκηση 5

Παρατατικός

Αόριστος

Παρακείμενος

χτένιζα	έλυσα	έχω κοιμηθεί
μάθαινα	παίξαμε	έχουμε γνωρίσει
έπιαναν	διηγήθηκα	έχω ανέβει
έφερναν	συνήθισα	έχετε καθαρίσει
έβαφα	συναντήσαμε	έχεις επισκεφτεί
διάβαζα	ρώτησα	έχουν διαγωνιστεί
κατηφόριζαν	απάντησε	έχει δέσει

εελ. 08 / άσκηση 6

Ενεστώτας

Αόριστος

Παρακείμενος

πλένεται	πλύθηκε	έχει πλυθεί
συμβουλευόμαι	συμβουλευτήκα	έχω συμβουλευτεί
κοβόμαστε	κοπήκαμε	έχουμε κοπεί
στηρίζεσαι	στηρίχτηκες	έχεις στηριχτεί
χτενίζονται	χτενίστηκαν	έχουν χτενιστεί
βάφεστε	βαφτήκατε	έχετε βαφτεί

εελ. 09 / άσκηση 7

έχει κάνει, έχει κανονίσει, έχει προετοιμαστεί, έχουν ενημερωθεί, έχει μετακομίσει, έχει πρωταγωνιστήσει, έχει ετοιμαστεί, έχει καθαρίσει

συνέχεια...

Ενότητα 9

Ένας Αρλεκίνος από χαρτί

ελ. 10 | άσκηση 1

υπηρέτης, αφίσα, ισόπλευρο, πρωταγωνιστώ, ημερολόγιο, κύκλος, χρωματιστός, σκοτεινιάζει, έτοιμος, τρίγωνο, ενθουσιάζομαι, ευχαριστημένος, φροντίζω, περιοδικό, χαριτωμένος, χαρτόνι, γεωμετρικός, γωνίες

ελ. 10 | άσκηση 2

πρόσφατα / αργά / πέρσι / σπάνια / φέτος / αύριο

ελ. 11 | άσκηση 3

ποτέ	πάντα
χθες	σήμερα
τελικά	αρχικά
σπάνια	συχνά
πέρσι	φέτος
πριν	μετά

ελ. 11 | άσκηση 4

Λύσε	προστακτική
Να ψωνίσετε	υποτακτική
τερμάτισε	οριστική
Να προσέχεις	υποτακτική
Πρόσεχε	προστακτική
Σχεδιάζουμε	οριστική
Κόψτε	προστακτική

ελ. 12 | άσκηση 5

Χρονικά τώρα, τότε, πριν, μετά, χτες, σήμερα, νωρίς, αύριο

Τοπικά δεξιά, μακριά, δίπλα, εδώ, εκεί, πέρα, κοντά, μπροστά

Τροπικά διαφορετικά, όπως, κάπως, αλλιώς, έτσι, εύκολα, άσχημα, απλά

ελ. 12 | άσκηση 6

καθημερινά / σήμερα / χθες / αρχικά / φέτος

Ενότητα 9

Όρνιθες

ελ. 13 | άσκηση 1

εισιτήριο, πρόγραμμα, χρήματα, διαφήμιση, παράπονο, λυπάμαι, φιλοδώρημα, υποχρεωτικός, είσοδος, επίσημος, ξεφυλλίζω, ανησυχώ, διαμαρτυρία, απελπισμένα, αίσχος

ελ. 13 | άσκηση 2

Ο δάσκαλος είπε στα παιδιά να διαβάσουν το κείμενο και να λύσουν τις ασκήσεις.

Ο πατέρας είπε στον γιο του να μαζέψει το δωμάτιό του και να διαβάσει τα μαθήματά του.

Η γιαγιά μάς ρώτησε τι φαγητό θέλουμε να μαγειρέψει αύριο.

Ο Αντώνης ανακοίνωσε ότι θα λείπει για πέντε μέρες.

ελ. 14 | άσκηση 3

Η Μαρία είπε: «Θα αγοράσω καινούριο ποδήλατο».

Ο κύριος Αντωνιάδης ρώτησε: «Πότε μπορώ να πάρω άδεια;»

Ο Παντελής είπε: «Θα σου τηλεφωνήσω».

Ο Μανώλης είπε: «Έγραψα καλά στο διαγώνισμα της Ιστορίας».

Ο πατέρας είπε στα παιδιά: «Μην κάνετε φασαρία το μεσημέρι».

συνέχεια...

Ενότητα 9

Θρνιδες
...συνέχεια.

εελ. 14 | άσκηση 4

ωφελώ --- χρησιμεύω
χρέος --- καθήκον
φήμη --- διάδοση
ανοιχτοχέρης --- γενναιόδωρος
πρόοδος --- προκοπή
πανούργος --- πονηρός
κρίνω --- νομίζω
καμαρώνω --- υπερηφανεύομαι
καθοριστικός --- κρίσιμος
ζυγός --- σκλαβιά

εελ. 15 | άσκηση 5

Προσωπική εργασία

εελ. 15 | άσκηση 6

Η γιαγιά λέει στα εγγόνια της:
«Θυμάμαι τις ξέγνοιαστες μέρες της παιδικής μου ηλικίας. Τότε που όλη την ημέρα έπαιζα παρέα με τους φίλους μου στην αυλή του διπλανού σπιτιού, χωρίς να φοβάμαι τίποτα και κανέναν. Και τα βράδια γυρνούσα στο σπίτι μου και άκουγα τις ιστορίες και τα παραμύθια της δικής μου γιαγιάς.»

Ενότητα 9

Πρώτη φορά στο θέατρο

εελ. 16 | άσκηση 1

δεκάχρονος, τελευταίος, δίδυμο, ανιψιός, αχώριστοι, αρχαίος, ντυμένος, σημάδι, άδειος, στρίφωμα, διαδρομή, χαιρετούσαν, εξηγώ, ψάθινες, επίσημος, μ αρμάρινα, προσκλήσεις, πάτωμα, χαρήκαμε, ψιθυρίζω, γυναίκα

εελ. 16 | άσκηση 2

είχα στολίσει	είχα στολιστεί
είχες στολίσει	είχες στολιστεί
είχε στολίσει	είχε στολιστεί
είχαμε στολίσει	είχαμε στολιστεί
είχατε στολίσει	είχατε στολιστεί
είχαν στολίσει	είχαν στολιστεί

εελ. 17 | άσκηση 3

είχα βοηθήσει, είχα βοηθηθεί
είχες κουρέψει, είχες κουρευτεί
είχαν αγαπήσει, είχαν αγαπηθεί
είχε χάσει, είχε χαθεί
είχατε χτυπήσει, είχατε χτυπηθεί
είχαν κρίνει, είχαν κριθεί
είχες σηκώσει, είχες σηκωθεί
είχα δροσίσει, είχα δροσιστεί

εελ. 17 | άσκηση 4

Ενεστώτας

Υπερσυντέλικος

πλένεται	είχε πλυθεί
φυτεύουμε	είχαμε φυτέψει
διηγούμαι	είχα διηγηθεί
ανησυχείτε	είχατε ανησυχήσει
αγοράζεις	είχες αγοράσει
γελώ	είχα γελάσει
συμβουλευείται	είχατε συμβουλευτεί
φοβάται	είχε φοβηθεί

συνέχεια...

Ενότητα 9

Πρώτη φορά στο θέατρο ...συνέχεια.

ελ. 18 | άσκηση 5

Οι μαθητές είχαν ετοιμαστεί για την εκδρομή στο θέατρο της Επιδαύρου. Ο δάσκαλος είχε ενημερώσει τους γονείς για την πρόοδο των παιδιών. Το θέατρο είχε γεμίσει μισή ώρα πριν την έναρξη της παράστασης. Οι ηθοποιοί είχαν κάνει πρόβα δύο μέρες πριν την επίσημη πρεμιέρα.

ελ. 18 | άσκηση 6

Ενεστώτ.	Η Μαρία καθαρίζει το δωμάτιό της.
Παρατατ.	Η Μαρία καθάριζε το δωμάτιό της.
Αόριστος	Η Μαρία καθάρισε το δωμάτιό της.
Εξ.Μέλλ.	Η Μαρία θα καθαρίζει το δωμάτιό της.
Συν.Μέλλ.	Η Μαρία θα καθάρσει το δωμάτιό της.
Παρακείμ.	Η Μαρία έχει καθάρσει το δωμάτιό της.
Υπερσυντ.	Η Μαρία είχε καθάρσει το δωμάτιό της.
Ενεστώτ.	Ο Τάσος ετοιμάζεται για τον αγώνα.
Παρατατ.	Ο Τάσος ετοιμαζόταν για τον αγώνα.
Αόριστος	Ο Τάσος ετοιμάστηκε για τον αγώνα.
Εξ.Μέλλ.	Ο Τάσος θα ετοιμάζεται για τον αγώνα.
Συν.Μέλλ.	Ο Τάσος θα ετοιμαστεί για τον αγώνα.
Παρακείμ.	Ο Τάσος έχει ετοιμαστεί για τον αγώνα.
Υπερσυντ.	Ο Τάσος είχε ετοιμαστεί για τον αγώνα.

Ενότητα 9

0 Κεραμιδοτρέχαλος

ελ. 19 | άσκηση 1

μεγαλούπολη, φανταστικό, συγυρίζω, απασχολημένη, αλλόκοτα, παραμύθι, ηλεκτρικός, ακαταστασία, γραμματόσημα, ζωγραφιά, κατσουφιάζω, ειδικός, καταπίνω, κυνηγός, ξηλώνω, κατσαβίδι, εφημερίδα, σκορπίστηκε

ελ. 19 | άσκηση 2

Προσωπική εργασία

ελ. 20 | άσκηση 3

Ενικός αριθμός

	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Ονομ.	ποιος	ποια	ποιο
Γεν.	ποιου ποιανού τίνος	ποιας ποιανής	ποιου ποιανού τίνος
Αιτ.	ποιο	ποια	ποιο

Πληθυντικός αριθμός

	<u>Αρσενικό</u>	<u>Θηλυκό</u>	<u>Ουδέτερο</u>
Ονομ.	ποιοι	ποιες	ποια
Γεν.	ποιων ποιανών	ποιών ποιανών	ποιών ποιανών
Αιτ.	ποιούς	ποιές	ποιά

ελ. 20 | άσκηση 4

Σε ποια χώρα θα πάτε το Πάσχα;
Ποιας χώρας είναι πρωτεύουσα η Βιέννη;
Ποιανού μαθητή είναι το κόκκινο τετράδιο;
Ποια μαθήματα σου αρέσουν πιο πολύ;
Ποιους αριθμούς ονομάζουμε φυσικούς;
Ποια είναι τα τρία ψηλότερα βουνά της Ελλάδας;
Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των μαθητών;
Ποιος είναι ο καλύτερος ποδοσφαιριστής της ομάδας;

συνέχεια...

Ενότητα 9

0 Κεραμιδοτρέχαλος

...ευνέχεια.

εελ. 21 | άσκηση 5

Ονομ. πόσος	πόση	πόσο
Γεν. πόσου	πόσης	πόσου
Αιτ. πόσο	πόση	πόσο

Ονομ. πόσοι	πόσες	πόσα
Γεν. πόσων	πόσων	πόσων
Αιτ. πόσους	πόσες	πόσα

εελ. 21 | άσκηση 6

Πόσα βιβλία έχετε στη βιβλιοθήκη σας;
Πόση ζάχαρη θες στον καφέ σου;
Πόσες φορές έχεις επισκεφτεί το Αρχαιολογικό Μουσείο;
Πόσους πίνακες έχει η Εθνική Πινακοθήκη;
Πόσα χρήματα ξόδεψες αυτήν την εβδομάδα;
Πόσων ετών είναι η αδερφή σου;

εελ. 22 | άσκηση 7

Ποιο είναι το πιο γρήγορο ζώο στον πλανήτη;
Ποια είναι τα πιο δύσκολα μαθήματα της Δ' δημοτικού;
Ποιος σου είπε να γυμνάζεσαι πιο εντατικά;
Ποια παπούτσια είναι πιο ακριβά;
Δεν ξέρω ποια ζακέτα να διαλέξω.
Είμαι πιο καλός στα Μαθηματικά από ό,τι στη Φυσική.

εελ. 22 | άσκηση 8

πιο

γρήγορος, κόκκινος, ευχάριστος, συμπαθής

ποιο

κορίτσι, τετράδιο, σχολείο, βουνό

Ενότητα 10

Παιχνίδια με τις λέξεις

εελ. 23 | άσκηση 1

παιχνίδι, γρύλος, γλώσσα, γρίφος, ροδάνι, καλοσύνη, νικητής, φτερουγίζω, ομιλητικός, ταξιδεύω, φουντώνει, αμυγδαλιά, κρυφακούω, γειτονιά, ασταμάτητα, δυσκολεύω, συνεννοούμαι, άσχημο

εελ. 23 | άσκηση 2

γλυκιά ζωή	M
ραγισμένο βάζο	K
καθαρή μπλούζα	K
γλυκό ποτό	K
βαθύ νόημα	M
ραγισμένες καρδιές	M
πικρές κουβέντες	M
βαθύ ποτάμι	K
υψηλές προσδοκίες	M
καθαρές κουβέντες	M
πικρή σοκολάτα	K
ψηλό κορίτσι	K

εελ. 24 | άσκηση 3

Ενδεικτική απάντηση:

χρυσή καρδιά
κοφτερό μυαλό
σκληρός νόμος
ραγισμένη καρδιά
πικρή ζωή
λαμπρός άνθρωπος
ζεστή ψυχή
γλυκό χαμόγελο

εελ. 24 | άσκηση 4

Ενδεικτική απάντηση:

χρυσή αλυσίδα
κοφτερό μαχαίρι
σκληρό τσόφλι
ραγισμένη πιατέλα
πικρή γεύση
άδειο μπουκάλι
μαύρο πέπλο
ζεστή σοκολάτα
γλυκό φρούτο
άσπρος τοίχος

ευνέχεια...

Ενότητα 10

Παιχνίδια με τις λέξεις

...συνέχεια.

ελ. 25 | άσκηση 5

Οι φράσεις με μεταφορική σημασία είναι:

όνειρα γλυκά
παιδί μάλαμα
χρυσή καρδιά
ώριμη σκέψη
ραγισμένη καρδιά
χρυσός αιώνας
σκληρά λόγια

ελ. 25 | άσκηση 6

Μου έβγαλε το λάδι:

με ταλαιπώρησε

Δεν θα δούμε άσπρη μέρα:

δεν θα γίνει τίποτα καλό

Έβαλε μπροστά την κατασκευή του σπιτιού
ξεκίνησε να φτιάχνει το σπίτι.

Δε βάζω το χέρι μου στη φωτιά:

δεν είμαι σίγουρος για κάτι

Χώνει τη μύτη του παντού:

ανακατεύεται σε υποθέσεις που δεν τον αφορούν

Το ένα τού βρομά το άλλο τού ξινίζει:

δεν του αρέσει τίποτα

ελ. 26 | άσκηση 7

Προσωπική εργασία

ελ. 26 | άσκηση 8

Ενδεικτική απάντηση

ταξίδι: καλοτάξιδος, πολυταξιδεμένος, συνταξιδιώτης, αταξίδευτος, ταξιδιωτικός

παιχνίδι: τηλεπαιχνίδι, παιχνιδιάρης, παιχνιδούπολη, παίζω, λογοπαίγνιο

νικητής: νικηφόρος, νικητήςριος, νίκη, ολυμπιονίκης, νικημένος

Ενότητα 10

Γλωσσική αυτοβιογραφία

ελ. 27 | άσκηση 1

φυσικό, τυραννία, θυμήθηκα, καταλαβαίνω, ιταλικά, δάχτυλα, γερμανικά, συνηθίζω, μαλώνω, ξεκαρδίζομαι, στριφογυρίζω, μολύβια, καμαρώνω, καλοσύνη, φαίνομαι

ελ. 27 | άσκηση 2

Σε πόση ώρα θα περάσει το λεωφορείο;
Πόσες φορές έχεις πάει στη Σπάρτη;
Για ποιο θέμα μίλησε ο διευθυντής;
Τι θα κάνουμε, αν βρέξει το απόγευμα;
Πόσοι μαθητές θα λάβουν μέρος στη θεατρική παράσταση;
Ποιος είναι ο καλύτερος ποδοσφαιριστής της εθνικής ομάδας;
Τι θα ήθελες να κάνουμε το Σαββατοκύριακο;

ελ. 28 | άσκηση 3

Αν σ' ενοχλήσει κανείς, να μου το πεις.
Ο καθένας έχει τον ρόλο του στην παράσταση.
Δεν άκουσα τίποτε από όσα είπες.
Ήρθε ένας και ρώτησε για σένα.
Έφαγα κάτι πολύ νόστιμο.
Μερικά μαθήματα δεν μου αρέσουν.

ελ. 28 | άσκηση 4

Περίμενα κάμποση ώρα για να έρθει.
Μερικές φορές σκέφτομαι πώς θα ήταν αν μπορούσα να προβλέψω το μέλλον.
Δεν υπάρχει καμία απολύτως περίπτωση να πιστέψει κάτι τέτοιο.
Άλλοι έκλαιγαν και άλλοι έμεναν σιωπηλοί μπροστά στο τραγικό συμβάν.

συνέχεια...

Ενότητα 10

Πλωθείκη αυτοβιογραφία ...συνέχεια.

ελ. 29 | άσκηση 5

Ενδεικτική απάντηση:

Ο καθένας έχει την ευθύνη των πραξεών του.

Έφαγε κάμποσα μήλα το απόγευμα.

Θα πάμε στον κινηματογράφο μια άλλη μέρα.

Δεν ξέρω κανέναν με αυτό το όνομα.

Όταν διαβάζω, δε θέλω να με ενοχλεί κανένας.

Ο κύριος Αντώνης κάποιον μου θυμίζει.

ελ. 29 | άσκηση 6

ένας / καμιά / μερικές / κάτι / τίποτε / κάμποσο / κάθε / άλλο / κατιτί

ελ. 30 | άσκηση 7

Ενδεικτικά:

Ήρθε ένας δάσκαλος και μας είπε ότι αύριο θα πάμε εκδρομή.

Έχεις κάτι να μου πεις;

Μερικοί δε θα έρθουν στο μουσείο.

Ο καθένας έχει τη δική του τσάντα.

Δώστε προσοχή σε καθετί που θα πω.

Είχε κάμποσο φαγητό στο τραπέζι.

ελ. 30 | άσκηση 8

Αόριστες

καθένας, μερικές, άλλος, κανένα, κάμποσο

Προσωπικές

αυτούς, εσένα, εγώ, εσάς, αυτών

Κτητικές

δικό μου, δικό της, δικός τους, δικό του, δική σου

Ενότητα 10

Χορεύοντας με... ανήκουστους ήχους

ελ. 31 | άσκηση 1

κληρονομώ, προνόμιο, προσπάθεια, κοινότητα, εκφραστικότητα, εξηγώ, νοηματική, επικοινωνία, καλοκαίρι, προηγούμενος, εντυπωσιάζομαι, επομένωs, ενθουσιασμός, υποχωρώ, επιτυχία, επιμένω, χαρίζομαι, ακολουθώ, αναρωτιέμαι, αγχωμένοs, ξύλινοs

ελ. 31 | άσκηση 2

ξαφνικά / ήρεμα / γρήγορα / βιαστικά / ωραία / μαζί

ελ. 32 | άσκηση 3

τρέχοντας / κολυμώντας / πλέκοντας / ανεβαίνοντας / ρωτώντας / ψαρεύοντας / παίζοντας / περπατώντας / δουλεύοντας / φεύγοντας

ελ. 33 | άσκηση 4

χτυπώντας, ακούγοντας
ανεβαίνοντας, φορτώνοντας
πηγαίνοντας, ρωτώντας
ακολουθώντας, θεωρώντας
διορθώνοντας, ψήνοντας
περπατώντας, τρέχοντας
φεύγοντας, γράφοντας
τρώγοντας, δουλεύοντας
ζωγραφίζοντας, πληρώνοντας

ελ. 33 | άσκηση 5

Θα πάτε στο μουσείο χωρίς εμένα, γιατί δουλεύω σήμερα.

Μας μίλησε με πολλή ευγένεια.

Με μεγάλη ευχαρίστηση θα σας κάνω αυτήν την εξυπηρέτηση.

Στον δρόμο να περπατάτε με προσοχή!

Προσπάθησα με πρεμία να τον πείσω, αλλά δεν κατάφερα τίποτα.

Να τρώτε χωρίς βιασύνη!

συνέχεια...

Ενότητα 10

Χορεύοντας με...
ανήκουστους ήχους...συνέχεια.

ελ. 34 | άσκηση 6

στο/ μετά / χωρίς / στο / με / σε, για / σε, από / κατά

ελ. 34 | άσκηση 7

αποφεύγω
αποκαλύπτω
αποτελειώνω

μετακινώ
μετασχηματίζω
μεταπωλώ

κατακοκκινίζω
κατακρίνω
καταγράφω

Ενότητα 10

Γραφή, η μνήμη των ανθρώπων
- Ο Δίσκος της Φαιτού

ελ. 35 | άσκηση 1

αναπτύσσομαι, κεραμικός, διατήρηση,
πληροφορία, διάμετρος, απεικονίζει,
αποθηκεύω, σύμβολα, καθημερινή,
εξέλιξη, συγκρατώ, περιφέρεια,
τυποποιημένος, ακρίβεια, συμπεραίνω,
χρησιμοποιώ, ανακαλύπτω, αποτυπώνω

ελ. 35 | άσκηση 2

αγχωμένος, ανακαλύπτω, απορώ, γλώσσα,
γράμμα, γρίφος, δίσκος, επικοινωνία,
ήχος, θάρρος, καταγραφή, κληρονομώ,
μολύβια, μπαλέτο, ξεκαρδίζομαι,
πληροφορία, προσπάθεια, συγκρατώ,
χαρτί, υλικό

ελ. 36 | άσκηση 3

όταν / πριν / μόλις / αφού / άμα / προτού /
όταν

ελ. 36 | άσκηση 4

πότε, τώρα, τότε, πριν, μετά, σήμερα, αύριο,
χτες, μεθαύριο, πέρσι, φέτος, απόψε, αργά

ελ. 37 | άσκηση 5

Όταν μπαίνει στο αεροπλάνο, φοβάται
πολύ.

Έφτασε στο σχολείο πριν αρχίσει το
μάθημα.

Χάρηκε πολύ όταν κέρδισε το λαχείο.

Έφυγε με το τρένο προτού νυχτώσει.

ελ. 37 | άσκηση 6

Ενώ επέστρεφε στο σπίτι, συνάντησε τον
Πέτρο.

Ενώ έβγαινα από την τάξη, χτύπησα σε μια
καρέκλα.

Καθώς ανέβαινα τις σκάλες, βρήκα το
πορτοφόλι της Μαρίας.

Μόλις τελείωσε τα μαθήματά του, βγήκε
για βόλτα.

συνέχεια...

Ενότητα 10

Γραφή, η μνήμη των ανθρώπων
- Ο Δίκος της Φαιτού...συνέχεια.

σελ. 38 | άσκηση 7

Τα έργα στην Εθνική Οδό θα έχουν
τελειώσει πριν ξημερώσει.
Να γυρίσετε στο σπίτι πριν βραδιάσει.
Πριν μπει ο δικαστής στην αίθουσα όλοι
ήταν καθισμένοι στις θέσεις τους.
Θα ξεκινήσουμε για το Ναύπλιο πριν
ανατείλει ο ήλιος.

σελ. 38 | άσκηση 8

Προσωπική εργασία

Ενότητα 11

Ο Μπελάς κι ο Ρουμπούρης

σελ. 39 | άσκηση 1

διάσημος, κωμικοί, γιλέκο, ακροβάτες, φη
μισμένος, φτωχός, φεγγίτης, κεραμίδι,
θυμωμένη, έντοκος, συρτάρι,
τρομαγμένος, μάλλινο, δείπνο, σοβαρός,
αιφνίδιος, μαγείρισσα, φήμη,
θορυβημένη, ντροπιασμένη, πενήντα

σελ. 39 | άσκηση 2

Ενικός Αριθμός

Ον.	το ποίημα	το μηχάνημα
Γεν.	του ποιήματος	του μηχανήματος
Αιτ.	το ποίημα	το μηχάνημα
Κλητ.	- ποίημα	- μηχάνημα

Πληθυντικός Αριθμός

Ον.	το ποίημα	το μηχάνημα
Γεν.	του ποιήματος	του μηχανήματος
Αιτ.	το ποίημα	το μηχάνημα
Κλητ.	- ποίημα	- μηχάνημα

σελ. 40 | άσκηση 3

Ονομαστική Ενικού

Γενική Ενικού

Γενική Πληθυντικού

σώμα	σώματος	σωμάτων
μηχάνημα	μηχανήματος	μηχανιμάτων
χρώμα	χρώματος	χρωμάτων
ζήτημα	ζητήματος	ζητημάτων
γράμμα	γράμματος	γραμμάτων
μάθημα	μαθήματος	μαθημάτων

σελ. 40 | άσκηση 4

Ονομαστική Ενικού

Αιτιατική Ενικού

Αιτιατική Πληθυντικού

όνομα	όνομα	ονόματα
δέρμα	δέρμα	δέρματα
βήμα	βήμα	βήματα
πρόβλημα	πρόβλημα	προβλήματα
τηλεγράφημα	τηλεγράφημα	τηλεγραφήματα

συνέχεια...

Ενότητα 11

Ο Μπελάς κι ο Ρουμπούρης
...συνέχεια.

εελ. 40 | άσκηση 5

καλύπτω	κάλυμμα
πασαλείβω	πασάλειμμα
βλέπω	βλέμμα
ανάβω	άναμμα
ράβω	ράμμα
γράφω	γράμμα

εελ. 41 | άσκηση 6

πλένω	πλύσιμο
γράφω	γράψιμο
σβήνω	σβήσιμο
χάνω	χάσιμο
τρέχω	τρέξιμο
ντύνω	ντύσιμο
φτιάχνω	φτιάξιμο
δένω	δέσιμο
πλέκω	πλέξιμο
κλείνω	κλείσιμο
ψήνω	ψήσιμο
βάφω	βάψιμο

εελ. 41 | άσκηση 7

Ενικός Αριθμός

Ον.	το γράψιμο	το βάψιμο
Γεν.	του γραψίματος	του βαψίματος
Αιτ.	το γράψιμο	το βάψιμο
Κλητ.	- γράψιμο	- βάψιμο

Πληθυντικός Αριθμός

Ον.	τα γραψίματα	τα βαψίματα
Γεν.	των γραψιμάτων	των βαψιμάτων
Αιτ.	τα γραψίματα	τα βαψίματα
Κλητ.	- γραψίματα	- βαψίματα

εελ. 42 | άσκηση 8

ζευγαρωτή / πλεχτή / σταυρωτή

Ενότητα 11

Ο Αρχύρης και το πρόβλημα

εελ. 43 | άσκηση 1

δυστυχώς, ερωτηματικό, διάλειμμα, επιάλτης, συγκεντρώνω, σεισμός, μούδιασμα, απόδειξη, υπαγορεύω, άρρωστος, χειρότερα, αποφασιστικά, κιμωλία, φαίνεται, προηγούμενος

εελ. 43 | άσκηση 2

Ενεργητική Φωνή

έντυσα
έντυσες
έντυσε
ντύσαμε
ντύσατε
έντυσαν

Παθητική φωνή

ντύθηκα
ντύθηκες
ντύθηκε
ντυθήκαμε
ντυθήκατε
ντύθηκαν

εελ. 44 | άσκηση 3

ενοχλήθηκε / γράφτηκε / πλήρωσε / έδεσε / αναφέρθηκε

εελ. 44 | άσκηση 4

Οριστική

έκοψα
έκοψες
έκοψε
κόψαμε
κόψατε
έκοψαν

Υποτακτική

να κόψω
να κόψεις
να κόψει
να κόψουμε
να κόψετε
να κόψουν

Προστακτική

-
κόψε
-
-
κόψτε
-

εελ. 45 | άσκηση 5

κόμμα / πάθημα, μάθημα / βλέμμα / χτύπημα / στόλισμα

συνέχεια...

Ενότητα 11 0 Αρχής και το πρόβλημα ...συνέχεια.

εελ. 45 | άσκηση 6

Ενικός Αριθμός

Ον.	το χώρισμα	το χτύπημα
Γεν.	του χωρίσματος	του χτυπήματος
Αιτ.	το χώρισμα	το χτύπημα
Κλητ.	- χώρισμα	- χτύπημα

Πληθυντικός Αριθμός

Ον.	τα χωρίσματα	τα χτυπήματα
Γεν.	των χωρισμάτων	των χτυπημάτων
Αιτ.	τα χωρίσματα	τα χτυπήματα
Κλητ.	- χωρίσματα	- χτυπήματα

εελ. 46 | άσκηση 7

Ενικός Αριθμός

Ον.	το μάθημα	το πράγμα
Γεν.	του μαθήματος	του πράγματος
Αιτ.	το μάθημα	το πράγμα
Κλητ.	- μάθημα	- πράγμα

Πληθυντικός Αριθμός

Ον.	τα μαθήματα	τα πράγματα
Γεν.	των μαθημάτων	των πραγμάτων
Αιτ.	τα μαθήματα	τα πράγματα
Κλητ.	- μαθήματα	- πράγματα

εελ. 46 | άσκηση 8

ο αφρός του κύματος – ο αφρός των κυμάτων
η ώρα του μαθήματος – η ώρα των μαθημάτων
το βάρος του σώματος – το βάρος των σωμάτων
η κορυφή του υψώματος – η κορυφή των υψωμάτων
η ώρα του διαλείμματος – η ώρα των διαλειμμάτων
η λύση του προβλήματος – η λύση των προβλημάτων

Ενότητα 11 Φρουτοπία

εελ. 47 | άσκηση 1

γιορτάζω, ανεξαρτησία, μανάβηδες, δεξίωση, προεδρικός, διάσημος, συνέντευξη, καθήκον, ασήμαντος, εξαίρεση, σειρήνα, αξιοθέατα

εελ. 47 | άσκηση 2

άρνηση / παρακίνηση / ευχή / πόνο, λύπη / ξάφνιασμα / στεναχώρια / θαυμασμό / έπαινο

εελ. 48 | άσκηση 3

Ενδεικτικά επιφωνήματα

Ωχ! Πάλι με πονάει η κοιλιά!
Άντε! Τελειώνει! Δε θα προλάβουμε την ταινία!
Ε! Κώστα! Έλα λίγο που θέλω να σου πω.
Μπράβο! Το φαγητό ήταν πολύ νόστιμο.
Πουφ! Τι απαίσια που μυρίζει!
Μακάρι να έχει καλό καιρό όταν θα πάμε εκδρομή στο χωριό!
Χαχα! Ήταν πολύ αστείο αυτό που είπες!
Α μπα! Δεν νομίζω να μας φτάσει το φαγητό...

εελ. 48 | άσκηση 4

Προσωπική εργασία

εελ. 49 | άσκηση 5

Τα επιφωνήματα που δηλώνουν θαυμασμό

είναι: Α! ποπό! Ω! μπα! ι!
Ποπό! Κοίτα τι ωραίο αυτοκίνητο!
Ω! Τι ζωντανά χρώματα που έχει η ζωγραφιά σου!
Ποπό! Μου αρέσει πάρα πολύ αυτή η ταινία!

εελ. 49 | άσκηση 6

αγωγή: καταγωγή, αγωγός, συναγωγή, παραγωγός, εξαγωγή
λέξη: λεκτικός, λεξιλόγιο, λεξικό, δυσλεξία, λόγος
φωνή: καλλίφωνος, φωνακλάς, άφωνος, ομοφωνία, φωναχτά

Ενότητα 11 Τρυπώνας ο φαφαγάλος

ελ. 50 | άσκηση 1

καναρίνι, πετάγομαι, θυμωμένη,
καθαρισμένο, κατσαρόλα, μαλώνω,
γυμναστική, βολεύομαι, διπλανό,
χαμογελώντας, τονίζω, σύννεφα,
θυμωμένος, χαριτωμένα, φωνάζω

ελ. 50 | άσκηση 2

Ενικός Αριθμός

Ον.	το δάσος	το έδαφος
Γεν.	του δάσους	του εδάφους
Αιτ.	το δάσος	το έδαφος
Κλητ.	_ δάσος	_ έδαφος

Πληθυντικός Αριθμός

Ον.	τα δάση	τα εδάφη
Γεν.	των δασών	των εδαφών
Αιτ.	τα δάση	τα εδάφη
Κλητ.	_ δάση	_ εδάφη

ελ. 51 | άσκηση 3

Ονομαστική Ενικού

Γενική Ενικού

Γενική Πληθυντικού

το έλος	του έλους	των ελών
το χρέος	του χρέους	των χρεών
το στέλεχος	του στελέχους	των στελεχών
το βέλος	του βέλους	των βελών
το μήκος	του μήκους	των μήκων
το κέρδος	του κέρδους	των κερδών
το έθνος	του έθνους	των εθνών
το κράτος	του κράτους	των κρατών
το μέγεθος	του μεγέθους	των μεγεθών

ελ. 51 | άσκηση 4

Το άλσος της Αθήνας.
Τα βέλη των αθλητών.
Τα μεγέθη των καταστροφών
Το χρέος της Ελλάδας.
Τα ψηλά όρη.

..συνέχεια...

Ενότητα 11 Τρυπώνας ο φαφαγάλος.

..συνέχεια.

ελ. 52 | άσκηση 5

Ενεστώτας

Αόριστος

ανεβαίνω	ανέβηκα
κατεβαίνω	κατέβηκα
βγαίνω	βγήκα
μπαίνω	μπήκα
βρίσκω	βρήκα
βλέπω	είδα
λέω	είπα
πίνω	ήπια
έρχομαι	ήρθα
πηγαίνω	πήγα
παίρνω	πήρα
τρώω	έφαγα
πλένω	έπλυνα
φεύγω	έφυγα
αφήνω	άφησα
ζω	έζησα
στέλνω	έστειλα
φέρνω	έφερα
γίνομαι	έγινα
μένω	έμεινα

ελ. 53 | άσκηση 6

Οριστική

Υποτακτική

Προστακτική

είδα	να δω	-
είδες	να δεις	δες
είδε	να δει	-
είδαμε	να δούμε	-
είδατε	να δείτε	δείτε
είδαν	να δουν	-

ελ. 53 | άσκηση 7

είπε / βγήκαν / ήπιαμε, φάγαμε, χορέψαμε,
παίξαμε / ανέβηκα / Πήραν, έφυγαν

Ενότητα 13 Όλου του κόσμου τα παιδιά

εελ. 54 | άσκηση 1

μελαμψός, χρωματιστό, ευωδιαστός,
συμμαθητής, ανυπομονώ, διαφορετικός,
διαλέγω, συγκεντρώνω

εελ. 54 | άσκηση 2

υδρόγειος, γεωμετρία, γεωλόγος, ισόγειο,
προσγείωση, γεώσφαιρα, γεωπόνος,
απογείωση

Προσωπική εργασία

εελ. 55 | άσκηση 3

ισόγειο / απογείωση / γεωγραφίας /
γεωμετρία / γεωπόνος

εελ. 55 | άσκηση 4

Προσωπική εργασία

εελ. 56 | άσκηση 5

εύφορος – έφορος
λίρα – λύρα
λιτός – λυτός
κλίνω – κλείνω
μίλα – μήλα
πια – ποια
διάλυμα – διάλειμμα
χοίρος - χήρος
κουτή – κουτί
μέλλει – μέλι
φυλή – φιλί
τοίχοι – τύχη
πήρα – πείρα
κερί – καιροί
καινός – κενός
ώμος – όμως

Ενότητα 13 Όλου του κόσμου τα παιδιά

..συνέχεια.

εελ. 56 | άσκηση 6

αυτή / νοίκι / τείχη / Μίλα / κλήμα / σήκω /
όμως / κερί

εελ. 57 | άσκηση 7

πλέκω – έπλεξα
κλαίω – έκλαψα
σώζω – έσωσα
κρύβω – έκρυψα
τραβώ – τράβηξα
τρώω – έφαγα
υπάρχω – υπήρξα
υπόσχομαι – υποσχέθηκα
κόβω – έκοψα
φέρνω – έφερα
μένω – έμεινα
φορώ – φόρεσα
φταίω – έφταιξα
γίνομαι – έγινα
φυσώ – φύσηξα
χορταίνω – χόρτασα
πλένω – έπλυνα
βάζω – έβαλα

εελ. 57 | άσκηση 8

Ποια είναι η καλύτερή σου φίλη;
«Δεν αντέχω πια» είπε η Μαρία.

Ο Παντελής είναι χήρος εδώ και έναν
χρόνο.
Το γουρούνι λέγεται αλλιώς και χοίρος.

Η δασκάλα του Νίκου έχει μεγάλη πείρα.
Πήρα ένα κιλό πατάτες από το μανάβικο.

συνέχεια...

Ενότητα 13 Το σχολείο του κόσμου

ελ. 58 | άσκηση 1

πατρίδα, μικροσκοπικός, πανύψηλος, στρογγυλός, εβδομάδα, τετράγωνο, πινακίδες, γείτονας, περαστικός, χαμογελώ, ενδιαφέρον, χειροκροτώ, ανυπόμονος, ετοιμασία, πρόσωπο, χαρτόνι, επιστήμονας, καλλιτέχνης, καλυτερεύω, προσφορά, πλανήτης

ελ. 58 | άσκηση 2

ο ίδιος / μόνος του / μόνος του / μόνος μου / ο ίδιος / μόνος του

ελ. 59 | άσκηση 3

α' πρόσωπο

μόνος μου, μόνων μας, μόνο μου, μόνοι μας, μόνες μας

β' πρόσωπο

μόνες σας, μόνη σου, μόνου σου, μόνα σας, μόνων σας

γ' πρόσωπο

μόνα τους, μόνος του, μόνες τους, μόνο του, μόνων τους

ελ. 59 | άσκηση 4

Εκείνη φώναξε τα παιδιά.

Ο Μάνος και η Ντίνα διαβάζουν Μαθηματικά.

Τα παιδιά της Δ' Δημοτικού κάνουν φασαρία την ώρα του μαθήματος.

Το σχολείο έχει έναν δάσκαλο για τη Γυμναστική.

Στα χωριά, συχνά οι μεγαλύτεροι άνθρωποι φορούν ρούχα του τόπου τους.

Οι γείτονες και οι περαστικοί χαμογελούν.

Εμείς στο σχολείο μαθαίνουμε για τους ήρωες της Επανάστασης.

Εσύ μου μίλησες;

συνέχεια...

Ενότητα 13 Το σχολείο του κόσμου

..συνέχεια.

ελ. 60 | άσκηση 5

Ενικός Αριθμός

Ον. το μικρό παιδί	το μακρινό μέρος
Γεν. του μικρού παιδιού	του μακρινού μέρους
Αιτ. το μικρό παιδί	το μακρινό μέρος
Κλητ. - μικρό παιδί	- μακρινό μέρος

Πληθυντικός Αριθμός

Ον. τα μικρά παιδιά	τα μακρινά μέρη
Γεν. των μικρών παιδιών	των μακρινών μερών
Αιτ. τα μικρά παιδιά	τα μακρινά μέρη
Κλητ. - μικρά παιδιά	- μακρινά μέρη

ελ. 60 | άσκηση 6

Οι αθλητές / Οι γονείς / Ο Πρωθυπουργός / Ο υπάλληλος / Εσύ / Η γιαγιά

Ενότητα 13

Τα δικαιώματα των παιδιών

εελ. 61 | άσκηση 1

παγκόσμιος, οργάνωση, δικαιώματα, αφίσα, ταυτότητα, πολίτης, κοινωνία, μόρφωση, ψυχολογικός, σωματικός, εξασφαλίζω, ανακοίνωση, αγωνίζομαι, εκπαίδευση

εελ. 61 | άσκηση 2

Εν.	βλέπουμε	αναφέρομαι
Παρ.	βλέπαμε	αναφερόμουν
Αορ.	είδαμε	αναφέρθηκα
Εξ. Μελλ.	θα βλέπουμε	θα αναφέρομαι
Συν. Μελλ.	θα δούμε	θα αναφερθώ
Παρακ.	έχουμε δει	έχω αναφερθεί
Υπερσ.	είχαμε δει	είχα αναφερθεί

εελ. 62 | άσκηση 3

Εν.	αγωνίζονται, βλέπουν
Παρ.	διάβαζα, αγαπούσαν
Αορ.	τυλίξαμε, κρεμάστηκε
Εξ. Μελλ.	θα γράφω, θα γελώ
Συν. Μελλ.	θα φύγω, θα καλύψω
Παρακ.	έχω αρχίσει, έχεις ζωγραφίσει
Υπερσ.	είχα παίξει, είχαμε φροντίσει

εελ. 62 | άσκηση 4

Ενεστώτας

χρειάζομαι
χρειάζεσαι
χρειάζεται
χρειαζόμαστε
χρειάζεστε
χρειάζονται

Αόριστος

χρειάστηκα
χρειάστηκες
χρειάστηκε
χρειαστήκαμε
χρειαστήκατε
χρειάστηκαν

Ενότητα 13

Τα δικαιώματα των παιδιών

..συνέχεια.

εελ. 63 | άσκηση 5

πεινάω	Ενεστώτας
φρόντιζα	Παρατατικός
θα πλύνω	Συν. Μέλλοντας
γύρισα	Αόριστος
θα ονειρεύομαι	Εξ. Μέλλοντας
είχα διαβάσει	Υπερσυντέλικος
έχω καταφέρει	Παρακείμενος

εελ. 63 | άσκηση 6

αγοράζετε – αγοράζεις
καλύπτουν – καλύπτει
υπογραμμίζει – υπογραμμίζουν
μοιραζόμαστε – μοιράζομαι
οργανώνεις – οργανώνετε
προστατεύουν – προστατεύει
τυλίγει – τυλίγουν
διαλέγεις – διαλέγετε
διασχίζω – διασχίζουμε
πέφτετε – πέφτετε
μαγειρεύει – μαγειρεύουν
φεύγουμε – φεύγω

εελ. 64 | άσκηση 7

Η Χριστίνα έφαγε μακαρόνια και πίτσα.
Ο Πέτρος αγόρασε κινητό και υπολογιστή.
Ο Αντώνης είναι ευγενικός και ντροπαλός.
Οι μαθητές και οι δάσκαλοι μπήκαν στην τάξη.
Η Νεφέλη μαθαίνει μπαλέτο και πιάνο.
Τα παιδιά και ο παπούς παίζουν κρυφτό.
Ο Βασίλης διαβάζει μαθηματικά και φυσική.

συνέχεια...

Ενότητα 13

Η 5η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών

εελ. 65 | άσκηση 1

συγκεντρώθηκαν, εκπαιδεύω, μυστικό, συνεννοήθηκα, φροντίδα, προσπάθεια, παγκόσμιος, αντιμετωπίζω, αδυναμία, κατεύθυνση, δικαιώματα, αποδέχομαι, περίεργος, χρησιμοποιώ, δυσκολίες, συζητώ, πλησιάζοντας, μεταχειρίζομαι

εελ. 65 | άσκηση 2

Τονίζουμε:

Πού ήσουν χτες;
Δε μου είπες πού αγόρασες το παντελόνι.
Πού θα πας το Πάσχα;
Πού και πού πηγαίνω στο χωριό.
Πού να σ' τα λέω!

εελ. 66 | άσκηση 3

Τονίζουμε:

Πώς θα πάμε στο Ολυμπιακό Στάδιο;
Πώς θα φτιάξουμε τη σπανακόπιτα;
Με ρώτησε πώς έγραψα στο διαγώνισμα της Γλώσσας.
Περίμενα να φύγουμε διακοπές πώς και πώς.
Δεν μου είπες πώς τα πέρασες.

εελ. 66 | άσκηση 4

ότι / πως / ότι / πως / που

εελ. 67 | άσκηση 5

Άκουσα ότι αύριο θα βρέξει.
Ακούει μόνο ό,τι τον συμφέρει.
Η Μαρία πίστευε ότι δεν θα την εξετάσει ο δάσκαλος.
Ό,τι και να πεις, δε θα σου κάνω το χατίρι.
Μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις.
Νομίζω ότι κάνεις λάθος.

ευνέχεια...

Ενότητα 13

Η 5η Βασική Αρχή των Δικαιωμάτων των Παιδιών ..ευνέχεια.

εελ. 67 | άσκηση 6

Ουσιαστικά

δικαίωμα, εκπαίδευση, τάξη, χάρakas, οικογένεια, ανάγκη, αγάπη

Επίθετα

καλλιτεχνικός, μικροσκοπικά, διάσημος, χρήσιμος, ταλαντούχος, καλοκαιρινός, ειδικός

Ρήματα

διαλέγω, χρησιμοποιώ, καταφέρνω, διδάσκω, σχηματίζω, φωνάζω, αποδέχομαι

Ενότητα 14 Ύμνος στον άνθρωπο

ελ. 68 | άσκηση 1

απόσπασμα, πολυμήχανος, οργώνοντα,
διασχίζω, παγωνιά, παγιδεύω, καταπονώ,
τραγωδία, διακυβέρνηση, ελαφρόμυαλος,
υπέρτατος, απροετοίμαστος

ελ. 68 | άσκηση 2

Επίθετο

άνετος
άψογος
θετικός
παράλληλος
συνολικός
τυχαίος
στραβός
συχνός
δυτικός
καλός
κρυφός

Επίρρημα

άνετα
άψογα
θετικά
παράλληλα
συνολικά
τυχαία
στραβά
συχνά
δυτικά
καλά
κρυφά

ελ. 69 | άσκηση 3

άνθρωπος: απάνθρωπος, υπεράνθρωπος,
ανθρωπιστής, ανθρωπιά, ανθρώπινος

δύναμη: αδυναμία, δυναμικός, δυναμώνω,
αποδυνάμωση, δυναμισμός, δυναμωτικό

ελ. 69 | άσκηση 4

Εν.	κουράζεται	συνεργάζονται
Παρ.	κουραζόταν	συνεργάζονταν
Αορ.	κουράστηκε	συνεργάστηκαν
Εξ.Μελλ.	θα κουράζεται	θα συνεργάζονται
Συν.Μελλ.	θα κουραστεί	θα συνεργαστούν
Παρακ.	έχει κουραστεί	έχουν συνεργαστεί
Υπερσ.	είχε κουραστεί	είχαν συνεργαστεί

Ενότητα 14 Ύμνος στον άνθρωπο

...συνέχεια.

ελ. 70 | άσκηση 5

ξανθομάλλης
ανοιχτόμυαλος
βορειοδυτικός

Προσωπική εργασία

ελ. 70 | άσκηση 6

Ενδεικτικά:

χιονοθύελλα, χιονοστιβάδα,
χιονοδρομικό, χιονάνθρωπος,
χιονόμπαλα, χιονόνερο

Προσωπική εργασία

ελ. 70 | άσκηση 7

Προσωπική εργασία

συνέχεια...

Ενότητα 14

Από το πρώτο τηλεφώνημα
στο πρώτο ηλεκτρονικό μήνυμα!

εελ. 71 | άσκηση 1

ορθοφωνία, φθινοοπωρινός, καλώδιο,
αξιοποιώ, προσπάθεια, ακουστικό,
ηλεκτρικός, λειτουργία, προγραμματιστής,
αναπαραγωγή, ανθρωπινος, ταχυδρομείο,
αναποδογυρίζω, μήνυμα, καθιερώθηκε,
υπολογιστής, διεύθυνση, σύμβολο

εελ. 71 | άσκηση 2

Ουσιαστικό

φωνή
πάγος
άδειος
κλαδί
κόκκινος
κουμπί

φυτό
κλειδί
ζέστη
σημάδι
κόπος
θυμός

Ρήμα

φωνάζω
παγώνω
αδειάζω
κλαδεύω
κοκκινίζω
κουμπώνω

φυτεύω
κλειδώνω
ζεσταίνω
σημαδεύω
κοπιάζω
θυμώνω

εελ. 72 | άσκηση 3

το οποίο / που / ό,τι / η οποία / όποιο /
όσες / ο οποίος / όσων / όποιος

εελ. 73 | άσκηση 4

Η Ελένη, η οποία έχει το μαγαζί στη γωνία,
θα πάρει σύνταξη.
Μου έδωσε πίσω τα χρήματα τα οποία του
είχα δανείσει.
Που είναι οι φάκελοι τους οποίους πήρες
χθες το βράδυ;
Αυτό είναι το μαγαζί το οποίο αγόρασε ο
πατέρας μου.
Ο Χρήστος, ο οποίος είναι ο διαχειριστής
της πολυκατοικίας, έβγαλε μια ανακοίνωση.

Ενότητα 14

Από το πρώτο τηλεφώνημα
στο πρώτο ηλεκτρονικό μήνυμα!

εελ. 73 | άσκηση 5

Ο Χρήστος, που είναι καθηγητής,
εργάζεται στο 3ο Γυμνάσιο της Αθήνας.
Ο Παναγιώτης, που είναι αρχιτέκτονας,
εργάζεται στη Θεσσαλονίκη.
Το πλοίο, που είναι αραγμένο στο λιμάνι,
θα πάει στην Κρήτη.

εελ. 74 | άσκηση 6

Είναι σίγουρο ότι θα βρέξει.
Μου είπε ότι δε θα πάει διακοπές το
καλοκαίρι.
Ρωτήστε με ό,τι θέλετε.
Δεν κατάλαβα ότι έκανα λάθος.
Εσύ ευθύνεσαι για ό,τι έγινε.
Ό,τι και να πεις έχεις δίκιο.
Νομίζω ότι αύριο θα γράψουμε διαγώνι-
σμα στην Ιστορία.
Της είπε ότι πρέπει να διαβάσει περισσότε-
ρο.

εελ. 74 | άσκηση 7

Επίθετο

λαμπρός
απότομοσ
θαυμάσιος
βαρετός
νότιος
έκτακτοσ
όμορφος
αργός
φιλικός
γραπτός
ευχάριστοσ
γρήγοροσ

Επίρρημα

λαμπρά
απότομα
θαυμάσια
βαρετά
νότια
έκτακτα
όμορφα
αργά
φιλικά
γραπτά
ευχάριστα
γρήγορα

ευνέχεια...

Ενότητα 14 Μια παράξενη παραγγελία

ελ. 75 | άσκηση 1

αεροδρόμιο, απεγνωσμένα, αναψυκτικό, μηχανήμα, κερματοδέκτης, πιστωτική, χαρτονόμισμα, πλήκτρο, απομακρύνομαι, ψύχραιμος, χρεώνεται, λογαριασμός

ελ. 75 | άσκηση 2

Ρήμα

καλύπτω
ποτίζω
διπλώνω
κουρεύω
τεντώνω
ανάβω
δένω
κόβω
κλαδεύω
τρίβω
χτυπώ

Παθ. μετοχή

καλυμμένος
ποτισμένος
διπλωμένος
κουρεμένος
τεντωμένος
αναμμένος
δεμένος
κομμένος
κλαδεμένος
τριμμένος
χτυπημένος

Ουσιαστικό

κάλυμμα
πότισμα
δίπλωμα
κούρεμα
τέντωμα
άναμμα
δέμα
κόμμα
κλάδεμα
τρίμμα
χτύπημα

ελ. 76 | άσκηση 3

Η κονσέρβα είναι ανοιγμένη.
Τα φυτά είναι ποτισμένα.
Τα ρούχα είναι διπλωμένα.
Ο θησαυρός είναι κρυμμένος.
Το σπίτι είναι βαμμένο.
Το άρθρο είναι δημοσιευμένο.
Ο Αντώνης είναι μαγεμένος.
Η άσκηση είναι γραμμένη.
Ο Σπύρος είναι ενοχλημένος.
Τα παιδιά είναι διψασμένα.

Ενότητα 14 Μια παράξενη παραγγελία

...συνέχεια.

ελ. 77 | άσκηση 4

Παθ. μετοχή

αγαπημένος
δουλεμένος
φαγωμένος
μπλεγμένος
νικημένος
τεντωμένος
βραβευμένος
δανεισμένος
καλυμμένος
γραμμένος
ραμμένος

Ρήμα

αγαπώ
δουλεύω
τρώω
μπλέκω
νικώ
τεντώνω
βραβεύω
δανείζω
καλύπτω
γράφω
ράβω

Ενεργ. μετοχή

αγαπώντας
δουλεύοντας
τρώγοντας
μπλέκοντας
νικώντας
τεντώνοντας
βραβεύοντας
δανείζοντας
καλύπτοντας
γράφοντας
ράβοντας

ελ. 77 | άσκηση 5

Ενεργητική Μετοχή

παίζοντας, σκαλίζοντας, μιλώντας, πετώντας, ζητώντας, απλώνοντας, χαμογελώντας, γράφοντας, σφυρίζοντας, χτυπώντας

Παθητική Μετοχή

αγαπημένος, ποτισμένος, διπλωμένος, πληγωμένος, τεντωμένος, αναμμένος, δεμένος, κομμένος, κλαδεμένος, τριμμένος

ελ. 78 | άσκηση 6

Συμπλεκτικοί: και, ούτε –ούτε, και
Αντιθετικοί: αν και, αλλά, αν και, αλλά, μολονότι, παρά

συνέχεια...

Ενότητα 14 Το διαδίκτυο

ελ. 79 | άσκηση 1

επικοινωνία, εμπορικός, πρόγραμμα, διαδίκτυο, συναρπαστικός, ανταλλαγή, μυστικός, αναπτύσσομαι, ψυχαγωγία, καθιερώνομαι, στρατιωτικός, εκατομμύριο, εκπαίδευση, πληροφορίες, ανακαλύπτω

ελ. 79 | άσκηση 2

ανθρώπινα δικαιώματα
πιστωτική κάρτα
διαστημικό λεωφορείο
κυλιόμενες σκάλες
ενόργανη γυμναστική
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
εμπορικό κέντρο
δημόσιος υπάλληλος

ελ. 80 | άσκηση 3

Ενεργητική Φωνή

θα έχω χτυπήσει
θα έχεις χτυπήσει
θα έχει χτυπήσει
θα έχουμε χτυπήσει
θα έχετε χτυπήσει
θα έχουν χτυπήσει

θα έχω γράψει
θα έχεις γράψει
θα έχει γράψει
θα έχουμε γράψει
θα έχετε γράψει
θα έχουν γράψει

Παθητική Φωνή

θα έχω χτυπηθεί
θα έχεις χτυπηθεί
θα έχει χτυπηθεί
θα έχουμε χτυπηθεί
θα έχετε χτυπηθεί
θα έχουν χτυπηθεί

θα έχω γραφτεί
θα έχεις γραφτεί
θα έχει γραφτεί
θα έχουμε γραφτεί
θα έχετε γραφτεί
θα έχουν γραφτεί

ελ. 81 | άσκηση 4

θα έχει τελειώσει / θα έχει ολοκληρωθεί /
θα έχει προσγειωθεί / θα έχω διαβάσει /
θα έχει λύσει

συνέχεια...

Ενότητα 14 Το διαδίκτυο

...συνέχεια.

ελ. 81 | άσκηση 5

Ρήμα

λύνουμε
τελειώνεις
γράφτηκε
απογειώθηκε
συνδέθηκαν
ψήνουμε
δυσκολευτήκαμε
ξεκινάτε
παρουσίασα
φεύγουν

Συντελεσμένος Μέλλοντας

θα έχουμε λύσει
θα έχεις τελειώσει
θα έχει γραφτεί
θα έχει απογειωθεί
θα έχουν συνδεθεί
θα έχουμε ψήσει
θα έχουμε δυσκολευτεί
θα έχετε ξεκινήσει
θα έχω παρουσιάσει
θα έχουν φύγει

ελ. 82 | άσκηση 6

Εξακολουθητικός Μέλλοντας

θα εντυπωσιάζω
θα εντυπωσιάζεις
θα εντυπωσιάζει
θα εντυπωσιάζουμε
θα εντυπωσιάζετε
θα εντυπωσιάζουν

Συνοπτικός Μέλλοντας

θα εντυπωσιάσω
θα εντυπωσιάσεις
θα εντυπωσιάσει
θα εντυπωσιάσουμε
θα εντυπωσιάσετε
θα εντυπωσιάσουν

Συντελεσμένος Μέλλοντας

θα έχω εντυπωσιάσει
θα έχεις εντυπωσιάσει
θα έχει εντυπωσιάσει
θα έχουμε εντυπωσιάσει
θα έχετε εντυπωσιάσει
θα έχουν εντυπωσιάσει

ελ. 82 | άσκηση 7

θα έχει αλλάξει / θα γίνει / θα επικοινωνούμε /
θα παρακολουθούμε / θα εργαζόμαστε / θα
πηγαίνουμε / θα φαίνεται / θα είναι

Ενότητα 16 Το παραδεισένιο Πήλιο

ελ. 83 | άσκηση 1

ταχυδρομικός, ονειρεμένη, ατμόσφαιρα, περηφάνια, ευλογημένη, παραγγελίες, συγκοινωνία, ανηφορίζει, Παγασπτικός, ανοιξιιάτικός, ακρίβεια, ασημένιες, ανθισμένα, ανυπόμονα, φλυαρώντας, σφυρίζει, ευχαρίστηση, ελαιώνας

ελ. 83 | άσκηση 2

όμορφη / βρόμικο / λαμπερός / ασημένιο / πονηρή / πολύ ορεινά / άτακτος

ελ. 84 | άσκηση 3

μαθητής του Δημοτικού / πανέμορφες / υπεύθυνος / καλός μαθητής / πρόεδρος της τάξης / κόκκινο

ελ. 84 | άσκηση 4

έγινε / ήταν / θεωρείται / εκλέχτηκε / φαίνεται

ελ. 85 | άσκηση 5

αγωνιστικό / πολύχρωμα / κεντρική, κλειστή / άτακτους / διπλανός, μεγάλο / πάνινη / νόστιμη

ελ. 85 | άσκηση 6

Ουσιαστικά: καταγραφή, καταρροή, καταβολή, κατάθεση

Ρήματα: καταγράφω, καταπολεμώ, καταπιάνομαι, καταλαμβάνω

Επίθετα: καταπράσινος, καθημερινός, κατακόκκινος, κατάλευκος

ελ. 86 | άσκηση 7

- Ο Χρήστος κολυμπάει σαν δελφίνι.
- Ο Παύλος είναι γερός σαν ταύρος.
- Η Μαρία είναι ψηλή σαν κυπαρίσσι.
- Ο Τάκης περπατάει αργά σαν χελώνα.
- Ο Σπύρος πεινάει σαν λύκος.

ελ. 86 | άσκηση 8

Προσωπική εργασία

Ενότητα 16 Η Ρόδος

ελ. 87 | άσκηση 1

μεγαλύτερος, παράδεισος, πλουσιότατος, ξεδιπλώνω, χτισμένος, κυριαρχώ, λιμανάκι, μονοκόμματο, ερείπιο, πέτρινος, μαργαριτάρι, πρόποδες, μεσαιωνικός, γοττευτικός, συγκινήσεις, χειροτεχνία, παραδοσιακός, καταπληκτική

ελ. 87 | άσκηση 2

Θετικός βαθμός

γενναίος
ωραίος
σημαντικός
δυνατός
κατάλληλος
ζωηρός
όμορφος
έξυπνος

Συγκριτικός βαθμός

γενναιότερος
ωραιότερος
σημαντικότερος
δυνατότερος
καταλληλότερος
ζωηρότερος
ομορφότερος
έξυπνότερος

Υπερθετικός βαθμός

γενναιότατος
ωραιότατος
σημαντικότατος
δυνατότατος
καταλληλότατος
ζωηρότατος
ομορφότατος
έξυπνότατος

ελ. 88 | άσκηση 3

Θετικός βαθμός

βαθός
μακρύς
πλατύς
παχύς
ταχύς

Συγκριτικός βαθμός

βαθύτερος
μακρύτερος
πλατύτερος
παχύτερος
ταχύτερος

Υπερθετικός βαθμός

βαθύτατος
μακρύτατος
πλατύτατος
παχύτατος
ταχύτατος

ελ. 88 | άσκηση 4

Θετικός βαθμός

απλός
λίγος
κακός
καλός
μικρός
μεγάλος
πολύς
κοντός

Συγκριτικός βαθμός

απλούστερος
λιγότερος
χειρότερος
καλύτερος
μικρότερος
μεγαλύτερος
περισσότερος
κοντύτερος
/κοντότερος

Υπερθετικός βαθμός

απλούστατος
ελάχιστος
-
άριστος
ελάχιστος
μέγιστος
-
κοντύτατος
/κοντότατος

Ενότητα 16

Η Ρόδος

...ευνέχεια.

εελ. 89 | άσκηση 5

ψηλότερος ή πιο ψηλός / ο ψηλότερος ή ο πιο ψηλός / καλύτερο ή πιο καλό / το καλύτερο ή πιο καλό

εελ. 89 | άσκηση 6

πιο υπάκουοι / οι πιο υπάκουοι / πιο αυστηρή ή αυστηρότατη / μεγαλύτερο ή πιο μεγάλο / το μεγαλύτερο ή το πιο μεγάλο / γρηγορότερο ή πιο γρήγορο

Ενότητα 16

Ταξιδιωτικές εντυπώσεις

εελ. 90 | άσκηση 1

περικλείω, σφοδρός, ζαλισμένος, υπόγειος, ορίζοντας, πλησιάζω, ενθαρρύνω, συγκινούμαι, εποπτεύω, τελειότητα, πληροφορώ, κουρνιασμένο, ανυψώνεται, μοιάζω, διηγούμαι

εελ. 90 | άσκηση 2

Επίθετα
με παραθετικά

φρέσκος, ψηλός, όμορφος, λαμπερός, δύσκολος, καλός, ζεστός, καθαρός, στενός, παχύς, ταχύς

Επίθετα
χωρίς παραθετικά

ηπειρωτικός, αδερφικός, πατρικός, βαμβακερός, κυριακάτικος, θνητός, χθεσινός, ξύλινος, σαββατιάτικος, μάλλινος, θαλασσινός

εελ. 91 | άσκηση 3

Ενικός Αριθμός

Ονομ.	ο πολύς	η πολλή	το πολύ
Γεν.	του πολλού/ πολύ	της πολλής	του πολλού/ πολύ
Αιτ.	τον πολύ	την πολλή	το πολύ
Κλ.	-	-	-

Πληθυντικός Αριθμός

Ονομ.	οι πολλοί	οι πολλές	τα πολλά
Γεν.	των πολλών	των πολλών	των πολλών
Αιτ.	τους πολλούς	τις πολλές	τα πολλά
Κλ.	-	-	-

ευνέχεια...

Ενότητα 16

Ταξιδιωτικές εντυπώσεις ...συνέχεια.

ελ. 92 | άσκηση 4

Έχει πολλή ζέστη σήμερα.	Επίθετο
Δεν ήταν πολύ ακριβή η τσάντα.	Επίρρημα
Δεν μου αρέσει πολύ το γαλακτομπούρεκο.	Επίρρημα
Ο Νίκος είναι πολύ καλός μαθητής.	Επίρρημα
Έχει πολύ κόσμο στα μαγαζιά.	Επίθετο
Ο κύριος Αντωνίου έχει πολλή εμπειρία στη δουλειά του.	Επίθετο
Έφαγε τα μακαρόνια με πολλή όρεξη.	Επίθετο
Άκουσε με πολλή προσοχή.	Επίθετο

ελ. 92 | άσκηση 5

Πολλοί δρόμοι της πόλης έχουν πολλές λακούβες.
 Η κασετίνα του Γιώργου είναι πολύ μεγάλη.
 Στη χορωδία του σχολείου θα πάρουν μέρος πολλά παιδιά.
 Οι γονείς μου έχουν επισκεφτεί πολλές χώρες της Ευρώπης.
 Η μητέρα μαγείρευε πολλή σούπα.
 Το αυτοκίνητο του πατέρα μου είναι πολύ γρήγορο.
 Τα παιδιά θα κάνουν πολλές μέρες διακοπές το καλοκαίρι.

Ενότητα 16

Άνοιξη του Αιγαίου τη δύρα

ελ. 93 | άσκηση 1

θύρα, Θήρα, κύματα, ροδοπέταλα, σκόπελος, ταξιδιώτης, τριγυρίζω, δελφίνι, Μήλος, Σαμοθράκη, τουριστικός, ξενάγηση, ονειρεμένος, ρομαντικός, λιμάνι

ελ. 93 | άσκηση 2

Όνομα τόπου

Κάτοικος

Πύργος	Πυργιώτης
Άνδρος	Ανδριώτης
Καβάλα	Καβαλιώτης
Σούλι	Σουλιώτης
Θεσσαλονίκη	Θεσσαλονικιός
Μάνη	Μανιάτης
Ρόδος	Ροδίτης
Αθήνα	Αθηναίος
Κρήτη	Κρητικός
Μυτιλήνη	Μυτιληναίος
Κέρκυρα	Κερκυραίος

ελ. 94 | άσκηση 3

Ξανθιώτης, Μακεδόνας, Χιώτης, Καλαματιανός, Γαλλίδα, Σαμιώτης, Σκοπελίτισσα, Λαρισαίος

ελ. 94 | άσκηση 3

Χώρα

αρσενικό

θηλυκό

Κίνα	Κινέζος	Κινέζα
Αγγλία	Άγγλος	Αγγλίδα
Πορτογαλία	Πορτογάλος	Πορτογαλίδα
Γερμανία	Γερμανός	Γερμανίδα
Ολλανδία	Ολλανδός	Ολλανδέζα
Αμερική	Αμερικάνος	Αμερικανίδα
Ισπανία	Ισπανός	Ισπανίδα
Ελλάδα	Έλληνας	Ελληνίδα
Καναδάς	Καναδός	Καναδέζα
Γαλλία	Γάλλος	Γαλλίδα
Ρωσία	Ρώσος	Ρωσίδα
Τσεχία	Τσέχος	Τσέχα
Βιετνάμ	Βιετναμέζος	Βιετναμέζα
Ινδία	Ινδιάνος	Ινδιάνα
Ιταλία	Ιταλός	Ιταλίδα
Νορβηγία	Νορβηγός	Νορβηγίδα

συνέχεια...

εελ. 95 / άσκηση 5

Αγγλία, Ελλάδα
Έλληνας, Σουηδός
Ελβετός, Παρίσι
Αμερική, Πορτογάλος
Βιέννη, Νορβηγός
Ελσίνκι, Ισπανίδα
Κούβα, Λαρισαίος

εελ. 95 / άσκηση 6

Βραζιλιάνος	Πορτογάλος
Γερμανίδα	Ζακυνθινός
Γιαννιώτισσα	Ηπειρώτισσα
Θρακιώτισσα	Μανιάτης
Αιγύπτιος	Καλαματιανός
Λημνιά	Ευρωπαίος
Κινέζος	Ιταλίδα
Βολιώτης	Ροδίτισσα
Πειραιώτης	Σουλιώτης
Πατρινή	

εελ. 96 / Σταυρόλεξο

1. ΠΕΡΟΥΒΙΑΝΟΣ
2. ΑΓΓΛΟΣ
3. ΠΟΡΤΟΓΑΛΟΣ
4. ΟΛΛΑΝΔΟΣ
5. ΚΥΠΡΟΣ
6. ΙΤΑΛΙΑ
7. ΙΝΔΙΑ
8. ΚΑΝΑΔΑΣ
9. ΡΩΣΙΑ

www.iscool.gr